

ROISAN

Eun 1841 lo dialéctologue italièn Bernardino Biondelli l'a réuni chouï vérchoùn de la Parabola de l'Eunfàn proudeuggo deun chouï patoué valdotèn (Veulla, Ayas, Bard/Donnas, Cogne, Dzegnoù é Valtornentse). Seutte vérchoùn soun pe no-z-atre le documàn de prouza valdoténa pi vioù que cougnissèn. Aprì 170 an, pénsèn que l'é eumpourtàn d'avèi de vérchoùn di dzoo de oueu pe tsa-queunna quemina de la Val d'Ousta.

L'Eunfàn Proudeuggo

Eugn ommo l'ayé dou méinoù. Lo pi dzouvio eun dzoo di a seun pappà : « Baillade-mé la partia di bièn que me totche ». É lli l'a partadjà le bièn. Caque dzoo aprì, eun cou que l'ayé prèi totte le siye baggue, lo garsoùn l'é partì pe eun péi llouèn é l'a to peucou son avoué eun fièn lo femallì. Eun cou to dépensoù, si lo péi l'é capittaye an groussa famin-a é lo garsoùn mimo l'a coménchà a patì la fan. A si poueun lo dzouvio l'é alloù travaillì pe eugn ommo di poste que l'a mandou-lò eun tsan i gadeun. L'arie bièn lamou s'eumplire lo véntro di pequì di gadeun, mi gneun lèi nen baillave. Adouùn l'a di euntre lli : « Avouì to lo pan que avanchoun le-z-aourì de pappà, mé si inque a crappì de fan ! Voullò tourni eun tchi lli é lèi die que n'i péitchà countre lli é lo siel, que meeuto pa d'itre seun fis é que pourie me reprendre comme domesteuco ». Donque l'é tourna partì pe allì i mitcho. Can l'ie euncó llouèn, seun pappà l'a vi-lo é l'a ayaou compachouùn de lli, l'é lambou-lei euncountro pe lo eumbrachì. Lo garsoùn adouùn l'a de-lèi : « Pappà, n'i péitchà countre lo sièl é countre vo, meeuto pa d'itre crià voutro fis ». Mi lo pappà l'a deutte i domesteuco : « Fiade vitto, pourtade lo pi dzen coutilloùn é beuttade-lèi euncó eunna verdzetta i dèi é le botte i pià. Tchouéyade lo vi gra, medzèn é fièn fita vi que meun garsoùn l'ie morte é l'é tournou eun via; l'ie pérdi-se é n'en retrouvou-lo ! ». É se soun beuttoù a fie fita. Lo garsoùn pi vioù l'ie pe le tsan. Can l'é tournou a méizouùn l'a sentì de mezeucca é de dzi que dansavoun. L'a dimandou a eun valette senque capitave-ti é lli l'a repondi-lèi : « Teun frie l'é tournou, teun pappà l'a fi tchouiye lo vi pi gra péqué l'é tournou eun santi ». Adouùn lo garsoùn l'é emalecha-se é l'a pa vouli entrì. Lo pappà l'é chourtì foua pe lo fie tourni i mitcho é lli l'a repondi-lèi : « L'é totta la via que vo servèiso, senza jamì vo déplire, é jamì v'ouèi bailla-me gnénca an tcheuvra pe fie fita avouì mé-z-amì. Mi can voutro garsoùn lo pi pégnò l'a tappou ià totte avouì le pite, vo fiade tchouiye lo vi pi gra ! ». Adouùn seun pappà l'a repondi-lèi : « Méinoù de mé, té t'i todzoo itou protso de mé é l'é pe sen que to sen que l'é de mé l'é euncó de té. Mi fa itre countèn é fa fie fita vi que teun frie l'ie morte é l'é tournou eun via; l'ie pérdi-se é n'en tourna acapou-lò ! ».

lo gnalèi

Région Autonome
Vallée d'Aoste
Regione Autonoma
Valle d'Aosta

Assessorat de l'Éducation
et de la Culture
Assessorato Istruzione
e Cultura

Tiré de :

Évangile selon Luc, 15 : 11-32 du Nouveau Testament

Texte inédit

Collaborateur de Roisan pour la traduction : **Nadine Blanc**

La transcription a été soignée par le Guichet Linguistique

Mise à jour de la graphie : octobre 2013